

Verklaring vakbekwaamheid

Circulaire

Aan:

*Instellingen in de gezondheidszorg
Beroepsorganisaties*

Ons kenmerk: IBE/BO-2342179

Inlichtingen bij: T. van Ormondt

Doorkiesnummer: 070-3406328

Datum: 16 januari 2003

Onderwerp: Verklaring vakbekwaamheid

Doel: Bekendmaking beleid

Circulaire registratie: 02-009

Inwerkingtreding: 1 januari 2003

Geldigheidsduur: 4 jaar

§ 1. Inleiding

De onderhavige circulaire strekt ertoe bekend te maken wat het beleid is met betrekking tot de behandeling van verzoeken om een vakbekwaamheidsverklaring.

Deze circulaire vervangt de circulaire verklaring omtrent vakbekwaamheid van buitenlands gediplomeerden volksgezondheid d.d. 29 juli 1998, CSZ/BO-982089. Deze circulaire gaat in op 1 januari 2003 en heeft een geldigheidsduur van vier jaar. Deze circulaire zal in de Staatscourant worden gepubliceerd.

Op 1 december 1995 is artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) voor het beroep van verpleegkundige in werking getreden. Op die datum is het wettelijk register van verpleegkundigen ingesteld en operationeel geworden.

Op 1 december 1997 is artikel 3 van de Wet BIG ook in werking getreden voor de beroepen van arts, tandarts, apotheker, fysiotherapeut en verloskundige. Vanaf die datum zijn de voor die beroepen wettelijk ingestelde registers operationeel.

Op 1 april 1998 is artikel 3 van de Wet BIG ook gaan gelden voor de beroepen van psychotherapeut en van gezondheidszorgpsycholoog. Ook voor deze beroepsbeoefenaren zijn wettelijke registers ingesteld.

Voor inschrijving in een van de registers komen niet alleen houders van een Nederlands diploma in aan-

merking, maar ook houders van een buitenlands diploma.

Buitenslands gediplomeerden die een diploma of getuigschrift bezitten dat wordt genoemd in de krachtens artikel 41, eerste lid, onder a, van de Wet BIG vastgestelde Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's gezondheidszorg, hebben dezelfde rechten op inschrijving in een krachtens artikel 3 van de Wet BIG ingesteld register als de bezitters van het desbetreffende Nederlandse diploma.

Echter, indien het om een diploma gaat dat is behaald in een land dat deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte (EER) of in de Zwitserse Bondsstaat en in bovengenoemde regeling is aangewezen, geldt tevens als voorwaarde dat de houder ervan in het bezit is van de nationaliteit van respectievelijk een land dat deel uitmaakt van de EER of van de Zwitserse Bondsstaat. Buitenslands gediplomeerden die een beroep kunnen doen op de Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's gezondheidszorg kunnen rechtstreeks een verzoek om inschrijving indienen bij het BIG-register (<http://www.bigregister.nl>), bezoekadres: Wijnhaven 16, 2511 GA Den Haag, postadres: Postbus 16114, 2500 BC Den Haag, info@bigregister.nl.

De website van het Verwijspunt Buitenslands Gediplomeerden Volksgezondheid (<http://www.verwijspunt.nl>), Postbus 16114, 2500 BC Den Haag, info@verwijspunt.nl, bevat informatie over allerlei zaken waarmee buitenslands gediplomeerden die werk zoeken in de Nederlandse gezondheidszorg, te maken kunnen krijgen. Dit betreft niet alleen informatie op het gebied van vergunningen en diplomawaardeering, maar ook over tal van andere zaken die van belang zijn.

Buitenslands gediplomeerden die niet in het bezit zijn van een in de Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's gezondheidszorg genoemd diploma of wel zo'n diploma bezitten maar niet de nationaliteit van een EER-land of van de Zwitserse Bondsstaat, kunnen, indien zij in aan-

merking wensen te komen voor inschrijving in een register, een verklaring als bedoeld in artikel 41, eerste lid, onder b, van de Wet BIG (vakbekwaamheidsverklaring) bij de minister (Bureau Buitenlandse Diplomahouders) aanvragen.

Op 1 december 1997 is de Wet BIG ook in werking getreden voor de op grond van artikel 34 van deze Wet aangewezen beroepen. Tot dusver zijn dat de beroepen van apothekersassistent, diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, radiotherapeutisch laborant, radiodiagnostisch laborant, tandprotheticus, verzorgende in de individuele gezondheidszorg en optometrist. Binnenkort zal de aanwijzing van het beroep huidtherapeut in werking treden.

De beoefenaren van deze beroepen kunnen bij de minister een vakbekwaamheidsverklaring aanvragen als bedoeld in artikel 45, eerste lid, van de Wet BIG. In tegenstelling tot de 'artikel-3-beroepen' kennen de 'artikel-34-beroepen' geen wettelijke registratie. Dat betekent dat een positief besluit van de minister op een verzoek van een 'artikel-34-beroepsbeoefenaar' omtrent een vakbekwaamheidsverklaring, alleen tot gevolg heeft dat betrokkene de desbetreffende opleidingstitel mag voeren. Wel bestaat er voor de beroepen diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut-Cesar en -Mensendieck, podotherapeut, orthoptist, radiodiagnostisch laborant en radiotherapeutisch laborant het Kwaliteitsregister Paramedici, Postbus 16124, 2500 BC Den Haag, www.kwaliteitsregisterparamedici.nl; informatienummer 0900-2020818. Dit register heeft een privaatrechtelijk karakter en is niet bij wet ingesteld.

De inschrijving in het BIG register respectievelijk het mogen voeren van een opleidingstitel geven op zichzelf niet recht op beroepsuitoefening in Nederland. Daarvoor dient de buitenslands gediplomeerde een door de Minister van Justitie toegekende verblijfsstatus te hebben die hem/haar toe-

staat arbeid te verrichten alsmede voor beroepsbeoefenaren die geen onderdaan zijn van een EER-land, een door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verleende tewerkstellingsvergunning.

Is de vakbekwaamheid gelijkwaardig, maar heeft de aanvrager niet eerder in Nederland het beroep uitgeoefend, dan kan de minister als beperkende voorwaarde stellen dat betrokkene eerst nog zes maanden onder toezicht (supervisie) kennis maakt met het Nederlandse zorgstelsel. Betrokkene kan zich dan geclausuleerd laten inschrijven in het BIG-register.

Van belang is nog te weten dat voor een verantwoorde beroepsuitoefening het beheersen van de Nederlandse taal essentieel is. De toekomstige werkgever, respectievelijk supervisor alsmede de zorgverzekeraar kunnen ter zake eisen stellen. Vandaar dat buitenslands gediplomeerden die de Nederlandse taal nog niet in voldoende mate beheersen, er verstandig aan doen om reeds gedurende de behandeling van hun verzoek om een vakbekwaamheidsverklaring de Nederlandse taal te gaan leren.

§ 2. Hoofdpijnen van de behandeling

De buitenslands gediplomeerde die niet een beroep kan doen op de Regeling aanwijzing buitenlandse diploma's gezondheidszorg, kan bij het Bureau Buitenlandse Diplomahouders van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Postbus 16114, 2500 BC Den Haag, een formulier aanvragen voor het verkrijgen van een verklaring inhoudende dat:

- a) indien het een 'artikel-3 beroepsbeoefenaar' betreft, tegen zijn/haar inschrijving in het desbetreffende register, voor wat betreft zijn/haar vakbekwaamheid geen bedenkingen bestaan;
- b) indien het een 'artikel-34 beroepsbeoefenaar' betreft, zijn/haar vakbekwaamheid gelijkwaardig kan worden geacht aan die van de desbetreffende in Nederland afgestudeerde beroepsbeoefenaar.

De onder a of b bedoelde verklaring wordt hierna aangeduid als: verklaring omtrent de vakbekwaamheid.

Bij het insturen van het aanvraagformulier dient een aantal documenten te worden meegezonden (zie §8).

De minister neemt een aanvraag pas in behandeling als een dusdanig compleet dossier voorligt dat behandeling van het verzoek mogelijk is. Vanaf dat moment dient gerekend te worden op een behandelingsduur conform de termijnen, vermeld in de Algemene wet bestuursrecht. Is het niet mogelijk om bepaalde documenten of gegevens in te sturen, dan dient de aanvrager de minister daarvan schriftelijk en met redenen omkleed op de hoogte te stellen.

De minister onderzoekt of de vakbekwaamheid van de aanvrager, gezien zijn/haar diploma respectievelijk getuigschrift, zijn/haar eventuele specialisatie en zijn/haar eventuele beroepservaring, gelijkwaardig kan worden geacht aan de vakbekwaamheid van de in Nederland gediplomeerde beoefenaar van het overeenkomstige beroep. De minister deelt het resultaat van zijn onderzoek bij beschikking aan de aanvrager mede. Het gaat hier om een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Indien de minister meent dat de vakbekwaamheid gelijkwaardig is, geeft hij een dienovereenkomstige verklaring omtrent de vakbekwaamheid af; daarmee kan de betrokkene in aanmerking komen voor ongeclausuleerde inschrijving in het BIG-register respectievelijk voor het voeren van de opleidingstitel.

Indien de minister meent dat de vakbekwaamheid niet gelijkwaardig is, wordt een verzoek om een verklaring van vakbekwaamheid afgewezen en komt de buitenslands gediplomeerde dus niet in aanmerking voor inschrijving in het BIG-register respectievelijk mag betrokkene niet de opleidingstitel dragen. Betrokkene wordt in principe geadviseerd contact op te nemen met een opleidingsinstelling teneinde langs die weg het benodigde diploma te behalen.

Voor de beoefenaren van een 'artikel-3 beroep' is er tenslotte nog de mogelijkheid dat de minister een verklaring omtrent de vakbekwaamheid afgeeft waarin beperkingen zijn opgenomen, namelijk in het geval dat de vakbekwaamheid nagenoeg gelijkwaardig is.

Het gaat om beperkingen die het belang van de volksgezondheid dienen. Deze kunnen betrekking hebben op, onder andere, de arbeidsduur, de plaats waar en de groepen personen

ten aanzien van wie het beroep onder supervisie mag worden uitgeoefend, dan wel op de duur waarvoor de inschrijving geldt.

Ook ten aanzien van de beoefenaren van een 'artikel-34 beroep' ontstaat binnenkort de mogelijkheid een verklaring van vakbekwaamheid af te geven indien de vakbekwaamheid nagenoeg gelijkwaardig is. Deze mogelijkheid zal ontstaan bij de inwerkingtreding van de wijziging van de artikel 45 van de Wet BIG die op het moment van schrijven aanhangig is in de Tweede Kamer.

Personen die op grond van het bezit van een vakbekwaamheidsverklaring als hier bedoeld in het register worden ingeschreven dan wel een opleidingstitel mogen voeren, mogen hun beroep alleen uitoefenen met inachtneming van de in de verklaring omschreven beperkingen; de beoefenaren van een 'artikel-3 beroep' komen alleen voor geclausuleerde inschrijving in aanmerking.

Zolang de buitenslands gediplomeerde niet in het BIG-register is ingeschreven mag deze niet de betrokken beroepstitel voeren en is betrokkene niet gerechtigd zelfstandig de desbetreffende in artikel 36 van de Wet BIG genoemde voorbehouden handelingen te verrichten die bij het beroep behoren. De aanvrager wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van de beslissing van de minister. Een kopie van een positieve beslissing gaat naar het BIG-register, opdat dit register een aanvraagformulier tot inschrijving in het betreffende BIG-register kan toezenden aan de beroepsbeoefenaar.

§ 3. Adviescommissie

Ten aanzien van het al of niet afgeven van een verklaring omtrent de vakbekwaamheid, kan de minister zich laten adviseren door de Commissie buitenslands gediplomeerden volksgezondheid. Samenstelling, taak en werkwijze van deze commissie zijn geregeld in het Besluit buitenslands gediplomeerden volksgezondheid (Stb. 1996, 69).

De commissie baseert haar advies primair op aan haar overgelegde documenten en, in aanvulling daarop, desgewenst op de diplomawaardering door de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het Hoger Onderwijs (NUFFIC) of van de Vereniging Landelijke Organen

Beroepsonderwijs (COLO) over de door de aanvrager genoten opleiding. De commissie zal, indien nodig, referenties over hem/haar inwinnen en/of hem/haar uitnodigen voor een gesprek.

De commissie beoordeelt de vakbekwaamheid op basis van het getuigschrift van de buitenslands gediplomeerde, mede in het licht van opgedane beroepservaring, aanvullende opleiding, en bij- en nascholing en eventuele medische specialisatie, of – zo nodig – in het licht van een eventuele kennis- en/of vaardighedentoets. De buitenslands gediplomeerde kan worden uitgenodigd deze toets af te leggen indien de overgelegde stukken voor de beoordeling inzake niet gelijkwaardigheid dan wel nagenoeg gelijkwaardigheid onvoldoende aanknopingspunten geven. De kosten voor het deelnemen aan een toets, waartoe de betrokkene overigens niet verplicht kan worden, zijn voor rekening van de aanvrager.

§ 4. Geclausuleerde inschrijving in algemene zin

Indien de minister een verklaring van vakbekwaamheid onder beperkingen heeft afgegeven en betrokkene zich heeft aangemeld bij het BIG register, wordt bij de inschrijving vermeld dat het hier om een geclausuleerde inschrijving gaat. Ook wordt de duur van de geclausuleerde inschrijving vermeld en wordt de inhoud van de desbetreffende clause(s) volledig omschreven.

De periode van geclausuleerde inschrijving zal maximaal 2 jaar duren, en kan dienen als voorbereiding op een ongeclausuleerde inschrijving. De buitenslands gediplomeerde krijgt in de periode van geclausuleerde inschrijving de gelegenheid te komen tot het niveau van de Nederlandse beroepsbeoefenaar en kan zich vertrouwd maken met het Nederlandse zorgstelsel.

Ingeval de clausulering betrekking heeft op supervisie, is het aan de buitenslands gediplomeerde om aan de minister een supervisor voor te dragen en met de supervisor een supervisieovereenkomst af te sluiten en een werkprogramma op te stellen. Zodra de minister met de supervisieovereenkomst akkoord is gegaan, kan betrokkene in het BIG-register worden ingeschreven, waarna de supervisie kan beginnen. De supervisieover-

eenkomst wordt ingestuurd naar het Bureau Buitenlandse Diplomahouders.

§ 5. Geclausuleerde inschrijving in het belang van het land van herkomst

Naast verzoeken voor geclausuleerde inschrijving in het BIG register die kunnen dienen als voorbereiding op ongeclausuleerde inschrijving, bestaat er nog een andere mogelijkheid van geclausuleerde inschrijving. Deze geclausuleerde inschrijving is uitsluitend bedoeld om specifieke deskundigheid op te doen in het volksgezondheidsbelang van het land van herkomst. Een uit zo'n verzoek voortvloeiende geclausuleerde inschrijving zal nooit kunnen leiden tot een ongeclausuleerde inschrijving. Het gaat om een persoon die in Nederland onder strikte supervisie mag werken voor een beperkte periode van enkele maanden tot maximaal één jaar. Een verlenging van deze periode is niet mogelijk. Het opdoen van specifieke deskundigheid vindt plaats op grond van een internationale samenwerkingsovereenkomst tussen Nederland en een ander land of op grond van samenwerkingsafspraken tussen (academische) ziekenhuizen of tussen andere instituten in Nederland en andere landen. De betrokkene doet deskundigheid op een specifiek terrein van het desbetreffende beroep op. Het gaat hierbij meestal om buiten de EER gediplomeerde artsen, tandartsen of apothekers.

De aanvraag om deze geclausuleerde inschrijving dient aan de hierna volgende voorwaarden te voldoen:

1) De supervisor en de werkgever van betrokkene in Nederland dienen gezamenlijk de aanvraag in, waarbij zij aangeven op grond van welke door wederzijdse overheden goedgekeurde samenwerkingsovereenkomst de aanvraag is gestoeld. Deze overeenkomst is inhoudelijk uitvoerig onderbouwd in het kader van het opdoen van specifieke deskundigheid. Ook is aangegeven voor welke duur de persoon onder supervisie in Nederland komt werken en voor hoeveel personen deze overeenkomst geldt.

2) Er moet een verklaring worden overgelegd van de autoriteit van het land van herkomst dat deze aanvraag voor het opdoen van specifieke deskundigheid wordt gedaan in het belang van dat land.

3) De persoon op wie de aanvraag

betrekking heeft, tekent vooraf een terugkeerverklaring.

4) De aanvragers geven aan om welke specifieke deskundigheid het gaat en bij welke gezondheidszorginstelling en welk onderdeel daarvan betrokkene gaat werken. Het moet gaan om het opdoen van werkervaring die deel uitmaakt van een specifieke vervolgstudie, of voor het opdoen van een specifieke deskundigheid.

5) De aanvragers geven een verklaring af, waarin zij aangeven dat de gesuperviseerde niet zal werken buiten het aangegeven specifieke werkterrein.

6) De aanvragers regelen de verzekering voor de beroepsaansprakelijkheid en andere verzekeringstechnische zaken voor de gesuperviseerde, evenals de financiering van de supervisieplaats.

7) De werkgever, de supervisor en de gesuperviseerde zijn zich er van bewust dat aan het toekennen van deze aanvraag geen rechten kunnen worden ontleend. Verlenging van de geclausuleerde inschrijving in het BIG-register is niet mogelijk.

Aanvragen die aan de hierboven genoemde voorwaarden voldoen komen voor een verkorte procedure voor het verkrijgen van een vakbekwaamheidsverklaring voor een deelgebied van het beroep in aanmerking. Is aan een van de hierboven genoemde voorwaarden niet voldaan, dan neemt de minister de aanvraag op grond van de gebruikelijke procedure in behandeling.

§ 6. (Geclausuleerde) inschrijving op grond van een wezenlijk Nederlands volksgezondheidsbelang

Een verzoek om een vakbekwaamheidsverklaring op grond van een wezenlijk Nederlands volksgezondheidsbelang zal zowel door de minister als door de Commissie buitenslands gediplomeerden volksgezondheid bij voorrang in behandeling worden genomen.

Een dergelijk verzoek moet, naast de in § 8 vermelde documenten, voorzien zijn van een *verklaring van een gezondheidsinstelling dat er behoefte is aan deze buitenlandse beroepsbeoefenaar, vanwege een wezenlijk Nederlands volksgezondheidsbelang en dat daarin niet kon worden voorzien door een beroepsbeoefenaar uit de EER.*

Bewijzen van dit laatste moeten bij de aanvraag worden meegestuurd.

Indien het wezenlijke Nederlandse volksgezondheidsbelang betrekking heeft op een specialisatie, is (geclausuleerde) inschrijving in het BIG-register pas mogelijk nadat de desbetreffende specialisten registratie commissie een uitspraak heeft gedaan dat de buitenlandse beroepsbeoefenaar in aanmerking kan komen voor een beoordelingsstage binnen het desbetreffende specialisme. Als de beoordelingsstage een gelijkwaardige vakbekwaamheid vaststelt, kan de buitenlandse beroepsbeoefenaar in aanmerking komen voor ongeclausuleerde inschrijving.

§ 7. Geclausuleerde inschrijving vanwege waarneming

Voor waarneming kan de aanvrager m.b.t. een 'artikel-3 beroep' voor een periode van maximaal 3 maanden in het BIG-register worden ingeschreven. Verlenging daarvan is niet mogelijk. Een verzoek om een vakbewaamheidsverklaring die door de werkgever bij de minister moet worden ingediend, zal in dat geval bij voorrang in behandeling worden genomen. Een dergelijk verzoek moet naast de documenten, vermeld in § 8, voorzien zijn van een verklaring van de werkgever dat er behoefte is aan waarneming en dat daarin niet vanuit de EER kan worden voorzien. Bewijzen van dit laatste moeten bij de aanvraag worden meegestuurd.

§ 8. Over te leggen documenten

1. Bij een aanvraag om een verklaring als bedoeld in artikel 41, eerste lid, onder b, van de wet, of een verklaring als bedoeld in artikel 45, eerste lid, onder b, van de wet worden de volgende bescheiden overgelegd:

- a) het desbetreffende door Onze Minister beschikbaar te stellen aanvraagformulier, dat door de aanvrager is ingevuld;
- b) een fotokopie van het deel van het paspoort dat de persoonsgegevens bevat;
- c) het getuigschrift inzake het betreffende beroep dat door het in het land van herkomst daartoe bij of krachtens de wet bevoegd verklaarde gezag aan de aanvrager is afgegeven;
- d) het programma van de opleiding tot het betreffende beroep, onderverdeeld in theorie- en praktijkvakken, met opgave van de duur van het

onderwijs in die vakken, afkomstig van de instelling waarbij de aanvrager het getuigschrift heeft behaald;

e) cijferlijsten en beoordelingen van studieresultaten, praktijkperioden of -stages, en dergelijke, van de aanvrager;

f) indien in het land van herkomst een door een overheidsorgaan of een organisatie van beoefenaren van het desbetreffende beroep ingesteld register in stand wordt gehouden: een bewijs van inschrijving van de aanvrager in dat register, niet ouder dan zes maanden;

g) een document waaruit blijkt dat ten aanzien van de aanvrager geen beslissing als bedoeld in artikel 42, eerste lid, dan wel in artikel 45, tweede lid, van de wet van kracht is;

h) bewijsstukken van eventuele beroepservaring.

2. De bescheiden, bedoeld onder c tot en met g, zijn gesteld, dan wel door een beëdigd vertaler vertaald, in het Nederlands, Engels, Frans of Duits. De fotokopieën zijn gewaarmerkt.

Gewaarmerkt betekent dat het gekopieerde document is voorzien van een origineel stempel van een officiële instantie. Dat kan zijn het instituut waar betrokkene het diploma heeft behaald of de afdeling burgerzaken van de gemeente. Kopieën van diploma's moeten echter altijd door een notaris worden gewaarmerkt.

*De Staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Clémence Ross-van Dorp.*